

РЕШЕНИЕ

№ 189

гр. Смолян, 05.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН, ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ в публично заседание на двадесет и първи септември, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Тоничка Д. Кисьова

Членове: Мария Ан. Славчева
Крум Б. Гечев

при участието на секретаря Недялка М. Кокудева
като разгледа докладваното от Мария Ан. Славчева Въззивно гражданско дело № 20215400500225 по описа за 2021 година

И за да се произнесе, взе в предвид следното:

Смолянският окръжен съд е сезиран с въззивна жалба вх.№ 60761 от 16.06.2021 година от Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), представлявана от министъра на регионалното развитие и благоустройството, депозирана чрез пълномощника гл.юрконсулт С.Б.С., срещу решение № 60046/21.05.2021 г., постановено по гражданско дело № 35/2020 г. по описа на Районен съд - Смолян, с което Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) е осъдено да заплати на К.С. П., Г.Д. П. и Д.К. Г., обезщетение по чл. 59 от Закона за задълженията и договорите в размер на сумата 4 532,20 лева, изчислено като пазарна стойност на отнетата част с площ от 103 кв. м. от поземлен имот с идентификатор 67653.927.7 по кадастралната карта и кадастралните регистри на гр. Смолян, във връзка с реализирането на проект „Защита на населението и предотвратяване на риск от наводнения на кв. У., ж.к. „Прогреси №1, 2 и 3, гр. Смолян“, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 09.01.2020 г. до окончателното ѝ изплащане.

Недоволно от така постановения съдебен акт е останало Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ),представявана от министъра на регионалното развитие и благоустройството, което атакува съдебния акт изцяло. Направено е оплакване,че постановеното решение е недопустимо и неправилно, (необосновано, постановено при съществено нарушение на материалния и процесуалния закон).

Относно оплакванията за недопустимост на обжалвания съдебен акт се твърди, че съдът се е произнесъл по нередовна исковата молба и недопустим иск. Твърди,че след като съдът е дал указания на ищцовата страна за отстраняване на нередовности с Разпореждане № 602293 от 19.10.2020 г.,без да е обсъдил твърдението на ответника, че не са отстранени указаните недостатъци. Относно посоченото в уточнителната молба, че ищите не поддържат искането за осъждане на ответната страна за имотно обезщетение, като искът да се счита за предявен само за парично обезщетение.Посочено е, че искът следва да се счита за предявен срещу МРРБ, като са изложени твърдения за неоснователно обогатяване от страна на държавата, а не на МРРБ,които противоречия според жалбоподателя обуславят нередовността на исковата молба ,която подлежи на връщане на основание чл. 129, ал. 3 от ГПК.

На следващото място се поддържа недопустимост на съдебното решение поради произнасяне **по недопустим иск, с който се търси невъзможна защита.** Поддържа се, че при наличие на твърдените от ищите обстоятелства редът за уреждане на отношенията е административен - производство по отчуждаване,които са административни и не са подведомствени за разглеждане от граждански съд. Направено е оплакване,че съдът коментира чл. 205, т. 3 от Закона за устройството на територията (ЗУТ), но без да вземе предвид другите относими текстове. Чл. 208, ал. 1 от ЗУТ регламентира сроковете за започване отчуждителни процедури по Закона за държавната собственост и Закона за общинската собственост за отчуждаване на недвижими имоти, определени по подробните устройствени планове за изграждане на обекти - публична държавна или публична общинска собственост. Този срок е 5 години от влизане в сила на плана като след изтичането му собствениците на недвижимите имоти имат правата по

чл. 134, ал. 2, т. 1 от същия закон. Сроковете по чл. 208, ал. 1 от ЗУТ са с преклузивен характер, в какъвто смисъл е ТР № 4/02.11.2016г. по т.д. № 6/2015г. на ВАС. Поради това с изтичането им заинтересованите лица могат да претендират на основание чл. 134, ал. 2, т. 1 от ЗУТ изменение на устройствения план в частите, в които същият ги засяга.

На следващо място се прави оплакване в случай, че изобщо няма планове, които да са предвидили съответното отчуждаване, според жалбоподателя отнемането на съответната площ представлява непозволено увреждане и искът по чл. 59 от ЗЗД е допустим само ако за ищците няма друг иск на разположение, чрез който да се защитят. Съдът изобщо не е обсъдил възможността за предявяване на други иски (например установителен иск за собственост, иск по чл. 108 от Закона за собствеността (ЗС) срещу държавата, по чл. 109 от ЗС, чл. 45 или 49 от ЗЗД срещу община Смолян). Дори и действително за ищците да не съществува друг иск, обстоятелството че първоинстанционният съд изобщо не е обсъдил тази възможност е съществено нарушение на процесуалните правила, което дори и да не обуславя недопустимост на решението, обуславя неговата неправилност.

Направено е и оплакване, че не е налице пасивна процесуалноправна легитимация от страна на МРРБ, чрез министъра на регионалното развитие и благоустройството, като надлежен ответник по така предявения иск за парично обезщетение. Ищецът в уточнителната си молба е посочил, че е налице неоснователно обогатяване, тъй като „съгласно разпоредбата на чл 31, ал. 2 от Закона за водите (ЗВ) отнетата част от имота с площ от 100 кв. м. е станала публична държавна собственост и тя е в патримониума на държавата, която на основание чл. 31, ал. 3 от ЗВ дължи обезщетение на собственика на имота“. Същевременно съдът е разгледал и се е произнесъл, като е уважил иск не срещу държавата, а срещу МРРБ.

Освен това ал. 3 на чл. 31 от Закона за водите предвижда, че засегнатите собственици на земя се обезщетяват с равностойна земя от държавния или общинския поземлен фонд по реда на чл. 106 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и никъде в текста не е предвидено парично обезщетение. В ал. 2 на чл. 106 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи е посочен редът за

обезщетяване, когато лицата са поискали обезщетение с равностойни земи, но по същество в настоящия случай, нямаме данни за подобно искане, подобна претенция е предявена за първи път пред гражданския съд, който дори не е компетентен да се произнесе по нея.

На следващо място се излагат и оплаквания за неправилност на обжалвания съдебен акт. Твърди се също така, че първоинстанционният съд изобщо не обсъдил изложените от ответника в р. II, т. 1 от отговора на исковата молба възражения за липса на активна материалноправна легитимация на ишците по предявения иск. Съдът е приел, че ишците са собственици въз основа на предоставени два броя нотариални актове и приложените скици от СГКК-Смолян, които скици не са документи, с които се удостоверява право на собственост. С отговора на исковата молба изрично ответникът е оспорил признатото право на собственост с Нотариален акт № 10, том II, рег. № 3444 по нотариално дело № 185/2014 г. по описа на нотариус Ана Шопова № 613 по регистъра на Нотариалната камара. При условията на пълно и главно доказване ишците следваше да докажат правото си на собственост, но други доказателства не бяха ангажирани. С този нотариален акт, въз основа на обстоятелствена проверка по реда на чл. 587 от ГПК се признава право на собственост върху 609 кв. м. (а не посочените в исковата молба 1094 кв. м.) от поземлен имот с идентификатор 67653.927.7 по кадастралната карта и кадастралните регистри на гр. Смолян. Вторият представен нотариален акт от 2018 г. е във връзка с извършено дарение в полза само на един от ишците по настоящото дело Д.К. Г., който е издаден въз основа на нотариалния акт от 2014 г. и в случая по-скоро може да обоснове наличието на активна процесуалноправна легитимация на лицето Г. да предяви искове, но не и да обоснове активна материалноправна легитимация, която да обоснове евентуална основателност на исковите.

Твърди още, че с решението си съдът е възприел, че ишците са собственици на имот от 1124 кв.м, от който са отнети 103 кв.м. при направена корекция на река Бяла по проект „Защита на населението и предотвратяване на риск от наводнения на кв. У., ж.к. „Прогреси 1, 2 и 3, гр. Смолян“, който проект е изпълнен изцяло още през 2013 г. и ако действително е налице такова отнемане, то е станало и по-рано при извършването на съответните строително-монтажни работи. Община Смолян е възложител на строеж

„корекция на р. Черна при устието на р. Бяла в района на ж.к. „Прогреси 1, 2 и 3, гр. Смолян“. По делото са представени копие от Акт, образец 15 от 15.05.2013 г. за установяване годността за приемане на строежа, окончателен доклад за установяване на годността за ползване на строежа от 16.05 2013 г., както и копие от Протокол от 27.05.2013 г. за установяване на годността на строежа. Видно от същите, работните проекти са одобрени от главния архитект на община Смолян на 14.10.2010 г. и е издадено Разрешение за строеж № 142/15.10.2010 г. С протокол от 31.10.2010 г. е открита строителна площадка, определена е строителна линия и ниво. Към момента на изпълнение на проекта ищите не са фигурирали никъде като собственици на процесната част и съответно е било невъзможно спрямо тях да бъде проведена процедура по отчуждаване, дори и да са били налице другите нормативно установени предпоставки за това. Считам, че никой не може да черпи права от собственото си бездействие. Информация за изпълнението на проекта е публично достъпна на следния линк: БПр ://ипп5риБНс. §оуеттеп1.Ъ§/згсБРго] есНпРо. азрх?1(1=48811, видно от която изпълнението на проекта е започнало на 03.06.2011 г и е приключило на 03.06.2013 г.

В този случай се твърди, че ищите не са собственици на процесната част на имота, доколкото се позовават на нотариален акт от 01.07.2014 г., с което им е признато право на собственост по давностното владение. Към тази дата дори и действително да е упражнявано владението продължило повече от 10 г. до 2013 г., същото вече е било прекъснато за повече от 6 месеца. Изтичането на срока на придобиваната давност не води автоматично до възникване право на собственост в полза на владелеца на недвижим имот, тъй като тя не се прилага служебно. Необходимо е позоваването от владелеца на изтичането ѝ чрез предявяване на иск за собственост, възражение срещу предявен такъв иск или чрез снабдяването с нотариален акт за собственост, издаден по обстоятелствена проверка на основание давностно владение. Позоваването на придобивна давност след изгубване на владението за повече от 6 месеца не може да ползва владелеца и неговите правоприменици поради прекъсването на давността с изгубване на владението и юридическото заличаване с обратна сила на изтеклия период на давностния срок. (В този смисъл Решение № 355 от 14.07.2010 г. по гр. д. № 802/2009 г., Г. К., II Г. О. на ВКС и Решение № 58 ОТ 02.07.2019 г. по гр. д. № 3433/2018 г., Г.К., II Г.

О. на ВКС, второто от които е постановено съгласно разясненията, дадени в Тълкувателно решение № 4/17.12.2012 г. по т. д. № 4/2012 г. на ОСГК на ВКС).

От друга страна се твърди още, че ищците са могли да придобият имота по давност спрямо собственик различен от държавата и общината, но в случая няма данни за друг собственик. Съгласно действащите редакции до 27 октомври 1998 г. на чл. 3, т. 5 от Закона за държавната собственост държавна собственост са имотите, които нямат друг собственик, с изключение на недвижимите имоти, които стават общинска собственост по силата на чл. 2, ал. 2, т. 5 от Закона за общинската собственост. По отношение на имотите публична държавна собственост изобщо не тече придобивна давност. Съгласно действащата в периода на 1951 г. - 1990 г. разпоредба на чл. 86 от Закона за собствеността (ЗС) не може да се придобива по давност вещ - социалистическа собственост, а след изменението и до 01.06.1996 г. не може да се придобие по давност вещ, която е публична държавна или общинска собственост. На основание §1 от Закона за допълнение на Закона за собствеността (ДВ бр. 46/2006 г., в сила от 01.06.2006 г.; изм. бр. 105/2006 г.; изм. бр. 113/2007 г., в сила от 31.12.2007 г.; изм. бр. 109/2008 г., в сила от 31.12.2008 г., изм. ДВ. бр. 105 от 29 декември 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.107 от 24 декември 2014 г., изм. ДВ. бр.7 от 19 януари 2018г.) е наложен мораториум и давността за придобиване на частни държавни или общински имоти спира да тече до 31 декември 2022 г. В § 1 от ЗД от ЗС в първоначалната му редакция ДВ бр. 46/2006 г., законодателят изрично е посочил момента на спиране на давността за придобиване на държавни или общински имоти - 31.05.2006 г., за срок от 7 месеца, който след последователни изменения на разпоредбата е удължаван. Спирането на давността преди изтичането на последния ден на 10 годишния давностен срок, започнал да тече на 01.06.2006 г., прави невъзможно придобиването на държавен или общински имот на това оригинално основание.

На следващо място се поддържа, че съдът изобщо не е обсъдил доводите на ответника в р. II, т. 2 от отговора на исковата молба за липса на пасивна материалноправна легитимация от страна на МРРБ, която да обоснове основателността на предявените искове срещу посочения ответник. Не е налице обогатяване от страна на МРРБ изобщо. Дори и да бъдат

споделени за правилни тълкуванията на съда, че процесната част попада в определението по чл. 11, т. 1 от Закона за водите, то за обогатяване може да се говори от страна на държавата, която е различен правен субект от юридическото лице МРРБ, като дори представителството в този случай на държавата не следва да е от министъра на регионалното развитие и благоустройството, а на министъра на финансите, съгласно чл. 31, ал. 1 от ГПК. Съдът неправилно и неясно защо неколkokратно в решението си коментира чл. 31, ал. 3 от Закона за водите, който е във връзка с чл. 31, ал. 1 от Закона за водите (на който ищците неправилно са се позовали в исковата молба), който предвижда, че когато водите на реката в резултат на естествени процеси, в това число природни бедствия, образуват ново корито и изоставят старото, ново заетото място става публична държавна собственост, а изоставеното място остава публична държавна собственост. Дори и това обстоятелство да е налице, легитимен ответник отново следва да е държавата, а не МРРБ, но по делото не е установено корекцията в коритото на река Бяла, да е резултат от естествени процеси и природни бедствия, а в следствие на проект, изпълняван от община Смолян, по който са извършвани на строително-монтажни работи. Дори и действително да е налице отнета площ от 103 кв.м. при направена корекция на река Бяла по проект „Защита на населението и предотвратяване на риск от наводнения на кв. У., ж.к. „Прогреси 1, 2 и 3, гр. Смолян“, това е при изпълнението на проект от община Смолян, тоест резултат от действия на общината, които в случай на липсата на ПУП, които да ги предвижда, могат да бъдат тълкувани и като непозволено увреждане, което е предпоставка за правото на ищците на друг иск, а именно по чл. 45 или 49 от ЗЗД.

Поддържа се също така, че действително в чл. 11, т. 1 от Закона за водите е посочено, че публична държавна собственост са водите на реките и принадлежащите им земи, но ответника в първоинстанционното производство и настоящ жалбоподател е изложил твърдения в отговора на исковата молба, че предвид изпълнения проект е приложим чл. 19, ал. 1, т. 4 от закона, съгласно който публична общинска собственост са водностопанските системи и съоръжения на територията на общината. В съдебното производство не е безспорно установено, че отнетата част от имота изцяло попада в речното корито на реката и не представлява дига или

съоръжение, доколкото е изпълняван проект „Защита на населението и предотвратяване на риск от наводнения на кв. У., ж.к. „Прогреси 1, 2 и 3, гр. Смолян“, който предполага изграждането именно на диги и съоръжения с оглед постигането на заложените цели. Видно от приетата от съда съдебно-техническа експертиза, е реализирано строителство на подпорна стена, дължината на която от 37.7 м, също попада в рамките на поземлен имот с идентификатор 67653.927.7. Установено е, че с цел разширяване на речното корито (на река Черна) в най-критичната точка, възстановяване на речното корито по регулационната линия на левия бряг, непосредствено при вливането на река Бяла в р. Черна и за обезопасяване пешеходната зона на инфраструктурата и предпазване на същата от заливане с речни води са изградени конкретни съоръжения, посочени като подпорни стени.

Направено е и оплакване за допуснати от съда съществени процесуални нарушения, поради невъзлагане допълнително или повторно заключение, съгласно чл. 201 от ГПК. С нарочна молба МРРБ оспорва заключението в частта, в която е посочено, че пазарната стойност на процесната част от имота е 4532 лв. Твърди, че заключението в тази част е непълно и неясно, доколкото вещото лице не е приложило и описало реализираните сделки, подобни на оценявания и периода им на сключване. Не е аргументирало защо е ползвал метод на пазарните сравнения и защо са взети предвид офертни предложения. Същите не са представени и в съдебно заседание, като вещото лице е дало общи и неясни обяснения. Нито е ясен броят и характерът на сделките, нито за какъв период са взети предвид, дали не са ползвани сделки с идеални части и само между физически лица. Никъде в заключението си вещото лице не е посочило, че оценката е изготвена съобразно Закона за държавната собственост и подзаконовата нормативна уредба, регламентираща начина на определяне на равностойното парично обезщетение.

На следващо място се твърди, че съдът неправилно е отхвърлил възражението на МРРБ за изтекла 5-годишна давност за разглеждане на претенцията на ищите за неоснователно обогатяване, като е приел, че същата не е изтекла, тъй като давностният срок е започнал да тече от момента на узнаване от ищите. Дори и това да е така, съдът изобщо не е взел предвид, че още с исковата молба ищцовата страна е изложила твърдения, че е узнала най-късно 2013г. Изрично е посочено „част от имота им с площ от

100 кв.м. **им е отнета при направата на корекция на р. Бяла...**“, т.е. ищите са узнали за отнемането при самото му реализиране. Дори и да има неправомерно разместване на блага, в резултат на което ищите са обеднели, а МРРБ се е обогатило, то давностният срок отдавна е изтекъл, доколкото проектът, в резултат на който ищите твърдят, че е завладяна част от собствения им имот е изпълнен през 2013 г., а още на 31.10.2010 г. е открита строителна площадка и е определена строителна линия и ниво. Информацията за проекта е била публична. От друга страна съдът неправилно приема, че началният момент, от който е започнала да тече погасителната давност за предявяване на иск за неоснователно обогатяване е момента на узнаване за обедняването. Следва да се прилага общата 5-годишна давност по чл. 110 ЗЗД - с изтичане на петгодишна давност се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок. Следователно, исковете за плащане без правно основание по чл. 55 и чл. 59 ЗЗД се погасяват в **5-годишен срок**. Срокът започва да тече от момента, в който е получено нещо без правно основание или от момента на отпадане на условието или неосъществяването на условието по чл. 55 от ЗЗД. При исковете по чл. 59 от ЗЗД срокът започва да тече от момента на обогатяването за сметка на другото, в какъвто смисъл са Постановление № 1 от 28.05.1979 г., Пленум на ВС, Решение № 220 от 02.02.2021 г. по гр. д. № 1964/2020 г., Г. К., IV Г. О. на ВКС, Решение № 185 от 27.03.2019 г. по гр. д. № 638/2018 г., Г. К., I Г. О. на ВКС.

Твърди се, че нито една от необходимите предпоставки за уважаването на иск по чл. 59 от ЗЗД не са налице - обогатяване на едно лице за сметка на друго - МРРБ не се е обогатило, такива твърдения дори не са изложени, нито в исковата и уточнителна молба, нито в съдебното решение. Дори и по силата на закона отнетата част частна собственост да се е превърнала в публична държавна, то обогатяването не е за МРРБ -обедняване на това лице, свързано с обогатяването на първото - ищите при условията на пълно и главно доказване не доказват, че изобщо са собственици на процесната част от имота, което е основна предпоставка, за да бъде прието обедняване. От друга страна дори и да е налице обедняване същото не е с безспорно установен размер; връзка между обедняването и обогатяването; липса на основание за обогатяването - неприложимо, доколкото МРРБ не се е обогатило; липса на друг иск (вещен, деликтен, договорен), с който обеднелият да се защити-

ищцовата страна разполага с няколко различни възможности за искова защита (например установителен иск за собственост, иск по чл. 108 от ЗС срещу държавата, по чл. 109 от ЗС, чл. 45 или 49 от ЗЗД срещу община Смолян). Моли съдът да постанови решение, с което в обжалваната му част да обезсили като недопустимо, алтернативно да отмени като неправилно Решение № 60046/21.05.2021 г. по описа на гражданско дело № 35/2020 г. по описа на Районен съд - Смолян и да постанови ново, с което да отхвърли изцяло исковата претенция. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение и за двете съдебни инстанции, както и направените разноски във въззивното производство.

С писмения отговор се оспорва основателността на въззивната жалба.

Относно оплакването, че в ЗУТ, ЗДС и други нормативни актове е предвидена процедура за отчуждаване на имоти за държавни и общински нужди и това е редът да бъдат уредени отношенията между държавата и собствениците на имоти, посочване специалните разпоредби на ЗВ, на които ищите се позовават в исковата молба, както и разпоредбата на чл. 31 ал. 3, която предвижда имотно обезщетение за отчуждени имоти се твърди, че инициативата е на държавните и общински органи и тяхно задължение е преди изпълнение на мероприятията по ЗВ да извършат съответното обезщетение е за завзетите имоти, станали държавна собственост. Видно от материалите по делото дълго време преди завеждането делото е проведена кореспонденция по въпроса за обезщетението, като институциите не дават разрешение на спора. Именно това поведение на МРРБ и Община Смолян са причина за завеждане на делото. Налице са редица Европейски нормативни актове и многобройни решения на ЕСПЧ по въпроса за справедливото обезщетение и спазване на правата на гражданите при отнемане на имоти за публични нужди, което изобщо не се взема предвид в случая. Налице е неоправдана амбиция да бъде оборено решението на съда, като се търсят всевъзможни основания без да се отчитат обективно обстоятелствата.

Относно оспорваната процесуалноправна легитимация на МРРБ и оплакването, че МРРБ не е надлежен ответник се твърди, че в чл. 31 ал. 2 ГПК ясно и точно е посочено, че по дела, които се отнасят до недвижими имоти - държавна собственост, държавата се представлява от министъра на регионалното развитие и благоустройството, чрез което министерство се

осъществява правоотношението между държавата и правните субекти по повод на недвижими имоти собственост на държавата.

Поддържа се и неоснователност на доводите, че е в случая се касае за непозволено увреждане, а не за неоснователно обогатяване. Според въззиваемите фактическият състав на непозволеното увреждане е коренно различен от фактическата обстановка по настоящото дело и тя съответства именно на състава на неоснователното обогатяване. Съдът е дал точна и вярна правна квалификация. Не е нарушено и изискването за субсидиарност на иска по чл.59 ЗЗД, тъй като няма друг иск, с който в случая ищецът би могъл да се защити. Чл.31 ал.3 ЗВ предвижда имотно обезщетение, което следва да се предвиди в самото административно производството то може да бъде осъществено само от административния орган, съдът не би могъл да определи такова обезщетение и затова в тази разпоредба не се съдържа право на иск по съдебен ред. Не е налице и обвързана компетентност за административния орган, а действие, което може да се извърши по негова инициатива и при наличие на предвидени за целта недвижими имоти.

Относно поддържаните в жалбата оплаквания по съществуването на спора, касаещи основателността на иска и въведени твърдения за липса на материалноправна легитимация на иска се твърди, че съдът е изложил подробни съображения в тази насока, че ищите са собственици на имота, в каквато насока са представени и обсъдени от съда писмени доказателства. СТЕ установява и определя вида на имота след корекцията на речното корито именно като част от това корито, а речните корита са публична държавна собственост.

В съдебно заседание жалбоподателят Министерството на регионалното развитие и благоустройството редовно и своевременно призован не изпраща представител.

Въззиваемите редовно и своевременно призовани се представляват от адв.Бойко Младенов, който поддържа становище за неоснователност на въззивната жалба и предлага съдът да потвърди атакуваното съдебно решение.

Окръжният съд , след като взе в предвид доводите на

жалбоподателя, след проверка на данните по делото и решението и обсъди доказателствата, съобрази следното :

Жалбата е подадена в срока по чл.259,ал.1 от ГПК,от надлежна страна,срещу подлежащ на обжалване съдебен акт,поради което е процесуално допустима,поради което съдът пристъпи към разглеждане нейната основателност.

Първоинстанционният съд е сезиран с искова молба,в която ищците остадин Спасов П., Г.Д. П. и Д.К. Г. в която излагат фактически твърдения, че са собственици на по 1/3 идеална част от поземлен имот – застроен и незастроен с идентификатор 67653.927.7, целият площ от 1094 кв.м. по кадастралната карта и кадастралните регистри на гр.Смолян, одобрени със заповед №300-5-66/11.10.2004г. на ИД на АГКК- София, с трайно предназначение на територията: Урбанизирана и начин на трайно ползване: ниско застрояване, с административен адрес гр.Смолян, ул.”Васил Райдовски” №8 и съседни имоти 67653.927.6, 67653.927.33, 67653.927.281 и 67653.927.8, част от който имот участва в образуването на УПИ II- 627, в улична регулация и в УПИ I- Озеленяване, в кв.70 по действащия устройствен план на гр.Смолян.

Твърдят, че част от имота им с площ от 100 кв.м. им била отнета при направата на корекция на р.Бяла по проект „Защита на населението и предотвратяване на риск от наводнения на кв.У., ж.к.”Прогреси 1, 2 и 3, гр.Смолян”, за което не са обезщетени нито парично, нито имотно,макар да са отправили искане и до МРРБ, а те от своя страна изпратили писмо до Общината като компетентен орган. Общината отговорила с писмо от 12.05.2017г., в което се сочи кои водни обекти се считат за държавна собственост съгласно ЗВ и е прехвърлило отговорността към държавата.

Имота на ищците попада в речното корито, не представлява дига или съоръжение. В резултат на отнемането на имота на ищците, държавата е придобила 100 кв.м. площ, включени в рамките на речното корито на р.Бяла и собствения им ПИ и ищците считат, че държавата м дължи обезщетение за отнетия имот.

След връщане на делото от ОС- Смолян и оставяне на исковата молба

без движение, с допълнителна молба ищците конкретизират, че иска е предявен срещу Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Излагат се твърдения, че е налице неоснователно обогатяване от страна на ответника, тъй като съгласно разпоредбата на чл.31, ал.2 от ЗВ отнетата част от имота с площ от 100 кв.м. е станала публична държавна собственост и тя е в патримониума на държавата, която на основание чл.31, ал.3 от ЗДВ дължи обезщетение на собственика на имота, каквото на ищците не е изплатено. По изложените съображения ищците смятат, че държавата неоснователно се е обогатила, а те са обеднели със сумата, представляваща пазарната стойност на имота.

Претенцията на ищците е срещу държавата представлявана от Министерство на регионалното развитие и благоустройството за заплащане на сумата в размер на 4532,00 лева (с допуснатото изменение в съдебно заседание), с която сума ответната страна неоснователно се е обогатила, ведно със законната лихва от постановяване на решението до окончателното изплащане.

В доуточнителната молба е заявено, че се претендира осъждане на ответната страна за парично обезщетение, както и иска да се счита предявен срещу Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Излажено е също така, че е налице неоснователно обогатяване от страна на държавата, тъй като отнетата от имота на ищците площ от 100 кв.м е станала публична държавна собственост, която е в патримониума на държавата и на основание чл.31 ал.3 Закона за водите дължи обезщетение на собственика на имота с претендираната сума, с която държавата неоснователно се е обогатила, а те са обеднели със сумата представляваща пазарната стойност на имота.

В отговора на въззивната жалба относно оспорваната процесуалноправна легитимация на МРРБ и оплакването, че МРРБ не е надлежен ответник се твърди, че в чл.31 ал.2 ГПК ясно и точно е посочено, че по дела, които се отнасят до недвижими имоти-държавна собственост, държавата се представлява от министъра на регионалното развитие и благоустройството, чрез което министерство се осъществява правоотношението между държавата и правните субекти по повод на недвижими имоти собственост на държавата.

При така установеното се налага извод, че ищецът е насочил иска си срещу държавата. Районният съд не е съобразил обстоятелството, че държавата изобщо не е

участвала в първоинстанционното производство. Като ответник в петитума на исковата молба е посочена държавата, представлявана от министерството на регионалното развитие и благоустройството, представлявано от министъра на РРБ. Като ответник в доуточнителната молба е посочено министерството на регионалното развитие и благоустройството, което е самостоятелно юридическо лице, а не министър на регионалното развитие и благоустройството, като представител на държавата, макар в обстоятелствената част на иска и в исковата и доуточнителната молба да се обосновава правен интерес от насочване на иска срещу държавата. Съответно за проведените съдебни заседания е призовавано министерството, като същото фигурира и като страна в постановеното от първоинстанционния съд решение.

Процесуалната легитимация на страните е абсолютна процесуална предпоставка за правото на иск, поради което за наличието ѝ съдът следи служебно. Ако при проверката за това бъде констатирано, че исквете са предявени срещу ненадлежен ответник, съдът следва да укаже на ишците да отстранят в определен срок тази нередовност, чрез предприемане действия за конституиране на надлежен ответник, а при неизпълнение указанието производството по делото да бъде прекратено - ТР №1/30.03.2021 година по т.д. №1/2010 година на ОСГК на ВКС. Когато нередовността на исковата молба поради противоречие между обстоятелствената част и петитума не е била отстранена, а делото е било разгледано и е постановено решение спрямо лице, което няма качеството на надлежна страна, постановеното решение е недопустимо. Такова решение изобщо не би могло да обвърже с последиците си лицето, което би имало качество на надлежна страна, но не е било конституирано по делото. Това лице следва да се конституира и процесът срещу него следва да започне отначало пред първата инстанция. Съгласно задължителните разяснения в т.5 от ТР №1 от 09.12.2013 година по т.д. №1/2013 година на ОСГК на ВКС, ако този порок се констатира от въззивния съд, той следва да обезсили първоинстанционното решение и да върне делото на първата инстанция с указания за конституиране на надлежния ответник и разглеждане на делото с неговото участие.

В случая делото следва да се върне на Смолянски районен съд, който следва да конституира държавата като ответник в производството, доколкото от обстоятелствената част на първоначалната и доуточнителната искиви молби е видно, че волята на ищеца е да ангажира отговорността на държавата, а Министерството на регионалното развитие и благоустройството погрешно е посочено като неин представител. Производството по делото с надлежния

ответник следва да започне с връчване исковата молба и предоставяне срок за отговор. Съгласно задължителната за съдилищата практика,обективирана в постановеното по реда на чл.290 ГПК решение №46 от 28.03.2014година, постановено по т.д.2048/2013година на ВКС,т.к,І т.о,представителната власт на министъра на регионалното развитие и благоустройството по отношение на държавата се отнася до вещни искове, искове за граници и такива за защита на владение. По всички останали производства държавата се представлява от министъра на финансите,като представителството на държавата от министъра на финансите е изключено само в случаите,когато по закон е предвидено друго.

Предвид гореизложените съображения ще следва атакуваното решение да бъде обезсилено и делото върнато на Смолянски районен съд за ново разглеждане от друг състав на същия съд, с указания за конституиране надлежния ответник и разглеждане делото с негово участие.

С оглед направеното искане за присъждане разноси от жалбоподателя, предвид даденото разрешение направените разноси следва да бъдат съобразени от първоинстанционен съд, с оглед изхода по спора.

Мотивиран от гореизложеното съдът, в настоящия състав

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение № 60046/21.05.2021 г., постановено по гражданско дело № 35/2020 г. по описа на Районен съд - Смолян, с което Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) е осъдено да заплати на К.С. П., Г.Д. П. и Д.К. Г., обезщетение по чл. 59 от Закона за задълженията и договорите в размер на сумата 4 532,20 лева, изчислено като пазарна стойност на отнетата част с площ от 103 кв. м. от поземлен имот с идентификатор 67653.927.7 по кадастралната карта и кадастралните регистри на гр. Смолян, във връзка с реализирането на проект „Защита на населението и предотвратяване на риск от наводнения на кв. У., ж.к. „Прогреси №1, 2 и 3, гр. Смолян“, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 09.01.2020 г. до окончателното ѝ изплащане изцяло и

ВРЪЩА делото на районен съд за ново разглеждане от друг състав на същия съд.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд, при условията на чл. 280, ал. 1 и ал. 2 от ГПК, в едномесечен срок от връчването му на страните

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____